

EDİTÖRDEN

Adeta, ritüel/tören havası estirilen mitingler toplumu olduk, son zamanlarda! Ve, bu durum daha da sürecek gibi görünüyor, "seçimler yangını" sürecinde...

23 Nisan, 19 Mayıs gibi rutine binmiş ritüellerin yanında Tandoğan, Çağlayan...gibi simgeciliğin ötesinde kodlanmış yanıyla ve "bir taşla üç kuş vurmaya çalışan" haliyle, ritüel havası estirilen mitinglerin ya da mitosun karmaşık biçimde tartışmalara neden olduğu ve önümüzdeki günleri belirlemeye yönelik eylemlerde; aslında ritüeli oynayanlarla oynadıkları şey arasındaki ilişkinin ne olduğunun gösterilmesidir önemli olan. Ve şunu da gözden kaçırmamak gereklidir ki; bir ritüelin yapısı içine, mitosta bulunmayan bir öge de kodlanmış olabilir. Bu nedenledir ki; özel bir ritüel türü olarak gerçekleşen Tandoğan, Çağlayan...eylemlerini rutinlerden ayıran özellikleriyle değerlendirmek bir ihtiyaçtır.

Paul Connerton; "Gerçekten bugün, modern dönemde ulusal seçkinlerin, törenler, geçitler, mitingler örgütleyerek ve yeni tören alanları kurarak uygun gördükleri törenler icat ettikleri, yeterince açık biçimde ortaya konmuş bulunmaktadır." diyerek, bu eylemlerin/mitinglerin/törenlerin "bilişsel denetim"in kullanılışı olduğuna vurgu yaparken, "tören patolojisi"ne de açıklık getirmektedir. Kütlesel tören eylemlerinin nitelik kazandırma hatırına, psikolojik, sosyolojik ve tarihsel açıklamaları olarak adlandırılabilir türlerinin hepsi de, törenin yüzeydeki amaç ve anlamlarının gerisinde bulunan "asil" amaç ve anlamlarına ulaşabilmek için, nasıl ki; Mezada kültü, Yahudi kimliğinin küllenmiş siyasal-askeri yönünün yeniden tutuşturulması için tasarlanarak, "görünürdeki amaç ve anlamların" altına inme yolunu izlediyse, bugün "birileri" de toplumun hayat ve yaşam anlamlarına duyduğu sürekli ve asla tam olarak giderilemeyen susuzluğun yarattığı kullanılmamış ve sonsuza kadar da tükenmeyecek olan enerjisinden faydalanmak için, müthiş bir fırsat yakalamıştır. Doğru şekilde kullanıldığında, bu enerjinin toplum adına çok değişik dönüşümler sağlayacağı bir gerçek iken, toplumsal enerji bir kez zaft edildiğinde ise; hayat anlamlarının "siyasi piyasanın en rekabetçi" ögesi olarak egemenler tarafından kullanıldığı da bilinmektedir ve bu rekabet bugünlerde seçim alanlarında sürmektedir.

Bu törenler, onları uygulayanlarca, kayıtsız şartsız uyma yükümlülüğü biçiminde olmasa bile, uyulması yükümlülüğü bulunan olarak değerlendirilirken, kendilerine tören değeri verilmiş olan mitinglere katılmamak ise dayanılmaz incitici tepkilere neden olmuştur. Dönemin ideolojik ve siyasi mizacı, sistemin başlangıçtaki "kurucu kutsalları" temelinde, yeni bir oy birliği-oy gücü isteğini törenlerle yansıtmaktadır ve bunu eleştirerek, başka bir dünya-Türkiye isteyenler ise, adeta "söylenmemiş bir emir" karşısında "kurucu şiddet"e maruz kalmaktadır. Çünkü, sistemin ve resmi tarihin "kutsal krizi"nin derinleştiği, krizi çözmek için ise bir başka araca, "kurucu şiddet"e başvurulduğu günlerdeyiz.

Bunların hiçbiri, gerçekten de yeni şeyler değildir. Yeni denilebilecek tek şey, tüm bunların bir kere daha "birileri" tarafından ve hemde "bilişsel denetim" kullanılarak, kütlesel düzeyde hatırlatılıyor olmasıdır. Ama, bilelim ki; bir törenin yada mitosun şablonu, aynı derecede başarıyla karmaşık biçimde saklanabilmektedir. Gerçek işsizlik oranının istatistiklerle saklandığı gibi; 28 Nisan "Dünya Çalışma Yaşamında Güvenlik ve Sağlık Günü" olarak kutlanırken ve ILO tarafından da günün bu yılki teması "Güvenli ve Sağlıklı İş Yerleri-İnsana Yakışır İşin Yaşama Geçirilmesi" olarak belirlenirken, iş kazaları ve meslek hastalıklarının kayıt dışı hale getirilerek saklandığı gibi; insanların siyasi tercihlerinin gasp edilip-oy hırsızlığı yapıldığı halde bunun seçim barajlarıyla yasalaştırıldığı gibi; ekonomik olarak büyüyoruz derken, satın alma gücü paritesinin ekonomik tanımların dışına atıldığı ve bu biçimde çalışanların daha bir yoksullaştığının saklanıp-perdelendiği gibi; ya da 1 Mayıs'ın işçilerin/çalışanların son derece sağlığa için talepleriyle yuğrulduğu halde, bu günün şiddetle-saldırıyla bastırılıp, "teröristlerin" alanlara çıkma girişimi olarak ilân edildiği gibi, gibi...

En yalın hali ve/veya çarpıtılan haliyle, kayıtsızlık, istatistiksizlik ve kısacası "yazısızlık" toplumun yazgısı haline getirilirken; sekizinci yilına giren dergimizle, düşlerimizin, duygularımızın ve düşüncelerimizin zaman içindeki yazılı dili olmaya çalıştık. Ve şiddet için pek çok fırsat, ama fikir geliştirmek için pek az şans ve gayretin olduğu bir boşlukta, silinip yeniden yazılan kimliklerin unutmak ve unutturmak üzerine kurulduğu ve yine bunun değerli hale getirildiği bir tarihsellikte, sizlerle paylaşmak istediklerimizi tüketici tarzı bir eleştiri üzerine değil, üretici tarzı bir eleştiri üzerine kurma hassasiyetini gözettik. Tarzımız nedeniyle, "aklın mahkemesinde davalı olurken", sizlerin belleği-aklı dergimizin belleğine-aklına yardımı geldi çoğu zaman! Bilmekteyiz ki, doğru-bilgi kendi taşıyıcıları olmadan seyahat edemez. Bu nedenle, yedi yıldır sizlerin arasında, sizlerle beraber seyahat etmenin zenginliğini yaşıyoruz.

Barışık, üretken ilişkiler içerisinde çoğalarak dostça kalalım.